

NYS, Karel, journalist (Antwerpen 14 januari 1825 - Antwerpen 17 mei 1881).

Studeerde aan het atheneum te Antwerpen, waarna hij gedurende vier jaar op een handelskantoor werkte en daarna van 1845 tot '48 in dienst was van een ingenieur. Van 1845 af werkte hij ook mee aan een aantal liberale bladen die alle een min of meer duidelijke radicale kleur hadden, zo aan het arbeidersgezinde Antwerpse Journal du Commerce (1822-'53). Na 1848 vertoefde hij gedurende korte tijd te Parijs en schreef in de bladen La Nation, Le Débat Social en Le Drapeau. In 1853 werd hij tweede redacteur van het fel antiklerikale dagblad De Schelde (1853-'60) en in 1855 medewerker aan de antimilitaristische L'Avenir (1855-'63). Nys was tevens eigenaar en hoofdredacteur van La Liberté (1859-'62), een liberaal, antimilitaristisch weekblad dat de vrijhandel voorstond, evenals het gebruik van de moedertaal, het „Vlaams”. In 1858 ten slotte werd hij redacteur van de pas opgerichte Lloyd Anversois, Journal Maritime, een lijst van de schepen die de Antwerpse haven aandeden en verlieten. Deze baan bekleedde hij tot aan zijn dood in 1881. Hij verrichtte er verdienstelijk werk door de bevordering van het gebruik van het Nederlands in de Antwerpse scheepvaartwereld en zakenmilieus.

Nys was tevens de auteur van een aantal historische verhalen en studies in het Nederlands. Hij speelde een rol in de opkomende V.B. en behoorde tot

de minderheidsgroep die de V.B. uitdrukkelijk wilde verbinden met de liberale partij, ook toen in 1851 de meeste plaatselijke flaminganten, zelfs de meest liberaalgezinden, zich aaneensloten in unionistische formaties. Hij was de auteur van het smaadschrift: Eene episode der geschiedenis van Hendrik Draijer, alias kruisduit..., waarin hij de spot dreef met Hendrik Conscience die in de Antwerpse gemeenteraadsverkiezingen van 1851 het onderspit had moeten delven voor een liberaal en die zich de bedenking maakte: „...zoo ik eens op nieuw draeide en my weder op de baen begaf, welke ik laf voor goud en eertitels heb verlaten, dan zouden misschien myne vorige vrienden... my niet langer verstooten”. Uit de brochure van Nys blijkt tevens een zekere naijver tegenover Conscience's roem als auteur in binnen- en buitenland.

WERKEN : *De Antwerpsche Smid*, in *De Vlaamsche Letterbode* (1845); - *Levensschets van Abraham Ortelius*, in *Het Taelverbond* (1846); - *Verhael van den aenslag gedaen door Johan de Jauregui op het leven van Prins Willem van Oranje*, in *Het Taelverbond* (1848); - *Eene episode der geschiedenis van Hendrik Draijer, alias kruisduit; doodgevallen kandidaat van den gemeenteraad, disponibelen kandidaet voor de kamer, sprekend lid van Tael en Kunst, ridder van den pruisischen uil, van beijerschen Roetanne enz., enz., hoofd der Vlaamsche verkwezeling door N.K.* (1851); - *Geschiedenis van den vrede van Munster* (samen met J. Altmeyer, 1852); - *Les archives d'Anvers et l'inventaire de ce dépôt* (1852); - *Vergrooting van Antwerpen, De Commissie der vyfde wyk van Antwerpen aen hare medeburgers der stad en der voorgeborgten* (1858).

LITERATUUR : L. Wils, *Het Antwerpse weekblad La Liberté*, in *Bijdragen tot de geschiedenis inzonderheid van het Hertogdom Brabant*, jg. 45 (1962, p. 235).

KAREL C. PEETERS